

**Avukat
Osman OY**

KONAKLAMA TESİSLERİ VE OTEL YÖNETİMİ

TÜRKİYE'DE TURİZM SEKTÖRÜ
TÜRKİYE'NİN (2023) TURİZM STRATEJİSİ
OTEL İŞLETMELERİNDE KURUMSALLAŞMA
OTEL İŞLETMELERİNDE FİNANSAL YÖNETİM
OTEL VE KONUK EŞYALARINA ZARAR VERİLMESİ
OTEL İŞLETMELERİYLE İLGİLİ KONUK ŞİKAYETLERİ
OTEL İŞLETMELERİNDE PAZARLAMA FAALİYETLERİ
OTEL İŞLETMELERİNDE BAŞARILI OLMANIN FAKTÖRLERİ
OTEL İŞLETMELERİNDE KONUK EŞYALARININ ÇALINMASI
OTEL İŞLETMELERİNDE KAVGA, YANGIN, ÖLÜM VUKUATLARI
OTEL İŞLETMELERİNDE HATA VE HİLE-HIRSIZLIK VAK'ALARI
OTEL İŞLETMELERİNDE TASARRUF VE İSRAFTAN KAÇINMA
KONUK VE OTEL İŞLETMESİ İLİŞKİNİN HUKUKİ MAHİYETİ
OTEL İŞLETMELERİNDE ORGANİZASYON VE BİRİMLER
OTEL İŞLETMELERİNDE GİZLİ KONUK UYGULAMASI
OTEL İŞLETMELERİNDE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ
OTEL İŞLETMELERİNDE TEMİZLİK VE HİJYEN
OTEL İŞLETMELERİNDE BULUNMUŞ EŞYA
OTEL-ACENTA SÖZLEŞMELERİ

İÇİNDEKİLER

-I-

TÜRKİYE'DE TURİZM SEKTÖRÜ

1-TURİZM ENDÜSTRİSİ	31
1.1-Seyahat İşletmeleri	31
1.1.1-Tur Operatörleri	31
1.1.2-Seyahat Acenteleri	31
1.2-Konaklama İşletmeleri.....	31
1.3-Ulaştırma İşletmeleri	32
1.3.1-Hava Yolları	32
1.3.2-Karayolu İşletmeciliği.....	32
1.3.3-Deniz Yolu (<i>Su Yolu</i>) İşletmeciliği	32
a-Kuruvaizyer Gemiler	32
b-Yat Kiralama (<i>Rent a Yatch</i>) İşletmeciliği	33
1.3.4-Demir Yolu İşletmeciliği	33
1.4-Yiyecek-İçecek İşletmeleri	33
1.5-Rekreasyon (<i>Eğlence-Dinlence</i>) İşletmeleri	33
1.6-Alışveriş İşletmeleri.....	33
2-TÜRKİYE'DE TURİZM FAALİYETLERİNİN TARİHÇESİ VE TURİZMİN ÖRGÜTLENME SÜRECİ	34
2.1-Turizmin Faaliyetlerinin ve Örgütlenmenin Tarihçesi	34
2.2-Turizm Kurumları.....	37
2.2.1-Ege Turistik İşletmeler ve Konaklamalar Birliği (<i>ETİK</i>).....	37
2.2.2-Türkiye Otelciler Birliği Derneği (<i>TÜROB</i>)	37
2.2.3-Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (<i>TÜRSAB</i>)	38
2.2.4-Türk Tanıtma Vakfı (<i>TÜTAV</i>).....	39
2.2.5-Turizm Geliştirme ve Eğitim Vakfı (<i>TUGEV</i>).....	39
2.2.6-Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği (<i>AKTOB</i>)	40
2.2.7-Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği (<i>TTYD</i>).....	41
2.2.8-Profesyonel Otel Yöneticileri Derneği (<i>POYD</i>).....	41
2.2.9-Turizm Yazarları ve Gazetecileri Derneği (<i>TUYED</i>).....	42
2.2.10-Türkiye Otelciler Federasyonu (<i>TÜROFED</i>).....	42
2.2.11-Turist Rehberleri Birliği (<i>TUREB</i>).....	43
2.2.12-Spor Turizmi Birliği Derneği (<i>STB</i>).....	43
2.2.13-Turizm Akademisyenleri Derneği (<i>TUADER</i>).....	43
2.2.14-Turizm Otel Yöneticileri Derneği (<i>TUROYD</i>).....	43
2.2.15-Termal Sağlık ve Turizm Derneği (<i>TESTUD</i>)	44

2.2.16-Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA)	44
3-TURİZM SEKTÖRÜNÜN ÜLKEYE SAĞLADIĞI YARARLAR	45
4-TÜRKİYE TURİZM İSTATİSTİKLERİ.....	47
4.1-Turizm Geliri	47
4.1.1-Toplam Turizm Geliri	47
4.1.2-Ziyaretçilerin Kişi Başı Ortalama Harcaması	48
4.1.3-Gelen Ziyaretçi Sayısı.....	48
4.2-Turizm Gideri	53
4.2.1-Yıllık Turizm Gideri	53
4.2.2-Kişi Başı Ortalama Harcama.....	53
4.2.3-Giden Ziyaretçi Sayısı.....	53

-II-

**KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI TARAFINDAN YAYIMLANAN
TÜRKİYE’NİN (2023) TURİZM STRATEJİSİ**

1-TURİZM SEKTÖRÜ ANA PLANI.....	55
1.1-Vizyon ve Vizyona Yönelik İlkeler.....	55
1.2-Turizm Sektörünün Güçlendirilmesine Yönelik Stratejiler	56
1.2.1-Planlama Stratejisi	56
1.2.2-Yatırım Stratejisi.....	57
1.2.3-Örgütlenme Stratejisi	57
1.2.4-İç Turizm Stratejisi	58
1.2.5-Araştırma Geliştirme Stratejisi.....	58
a-Araştırma Süreci.....	58
b-Geliştirme Süreci.....	59
1.2.6-Ulaşım ve Altyapı Stratejisi	59
1.2.7-Tanıtım ve Pazarlama Stratejisi	60
1.2.8-Eğitim Stratejisi	61
1.2.9-Hizmet Kalitesi Stratejisi	62
1.2.10-Kentsel Ölçekte Markalaşma Stratejisi	63
1.2.11-Turizm Çeşitlendirilmesi Stratejisi	63
a-Sağlık Turizmi ve Termal Turizm.....	63
b-Kış Turizmi	64
c-Golf Turizmi.....	64
d-Deniz Turizmi	65
e-Eko Turizm.....	65
f-Kongre ve Fuar Turizmi.....	66
1.2.12-Mevcut Turizm Alanlarının İyileştirileceği Bölgeler Stratejisi.....	66
1.2.13-Turizm Gelişim Bölgeleri Stratejisi	67

1.2.14-Turizm Gelişim Koridorları Stratejisi	67
1.2.15-Eko-Turizm Bölgeleri Stratejisi	68
2-TÜRKİYE’NİN TURİZM STRATEJİSİNİN UYGULANMASI KAPSAMINDA KURUMSAL YAPILANMA VE YÖNETİM.....	69

-III-

KONAKLAMA TESİSLERİ

1-TÜRKİYE’DE OTELCİLİĞİN TARİHİ	71
1.1-Hotel d’ Angleterre	71
1.2-Tarihi Yazmacılar Hanı-Tokat.....	71
1.3-Kurşunluhan Hotel-Kastamonu	71
1.4-Çukurhan Otel-Ankara	71
1.5-Şirehan Otel-Gaziantep.....	71
1.6-Büyük Londra Oteli-İstanbul.....	71
1.7-Pera Palas Oteli.....	71
1.8-Splendid Palas Hotel-Büyükada	72
1.9-Tarabya Tokatlıyan Oteli-İstanbul.....	72
1.10-Rasim Palas-İzmir.....	72
1.11-BeyoğluTokatlıyan Oteli-İstanbul	72
1.12-Ankara Palas	72
1.13-Çırağan Sarayı-İstanbul	72
1.14-Bristol Oteli	73
1.15-Fuat Paşa Yalısı-İstanbul	73
1.16-Park Otel.....	74
1.17-Büyük Termal Oteli-Yalova	74
1.18-İstanbul Hilton Oteli	74
1.19-Divan Oteli	74
1.20-Turban Turizm-İstanbul.....	74
1.21-Kilim Oteli.....	74
2-KONAKLAMA TESİSLERİ	74
2.1-Asli Konaklama Tesislerinin Genel Nitelikleri	74
2.1.1-Konaklama Tesislerinde Yatak Odalarının Asli Nitelikleri	74
2.1.2-Konaklama Tesislerinde Personel ve Mahalleri.....	75
2.1.3-Konaklama Tesislerinde Bedensel Özürlüler İçin Yapılması Gerekten Düzenlemeler.....	76
2.1.4-Konaklama Tesislerinde Asansörde Yapılması Gerekten Asli Düzenlemeler	76
2.1.5-Kış Sporları Yapılan Konaklama Tesislerinde Yapılması Gerekten Asli Düzenlemeler	76

2.2-Konaklama Tesisleri Çeşitleri.....	76
2.2.1-Oteller	76
2.2.2-Tatil Köyleri.....	76
a-Dört Yıldızlı Tatil Köylerinin Nitelikleri	77
b-Beş Yıldızlı Tatil Köyleri.....	78
2.2.3-Butik Oteller	78
2.2.4-Özel Konaklama Tesisleri.....	79
2.2.5-Moteller.....	79
2.2.6-Pansiyonlar.....	80
2.2.7-Apart Oteller	80
2.2.8-Termal Tesisler	81
2.2.9-Sağlıklı Yaşam Tesisleri	81
2.2.10-Hosteller.....	82
2.3-Turizm Tesislerinde Mahallerin Düzenlenmesi.....	82
2.4-Turizm Tesislerinde Yer Alan Kapalı ve Açık Genel Mahaller Nitelikleri.....	83
2.5-Turizm Tesislerinde İstihdam Edilen Personelin Nitelikleri ve Personele Yönelik Düzenlemeler.....	85
3-TURİZM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI'NIN 2020 YILI İTİBARIYLA TÜRLERİNE GÖRE BAKANLIK BELGELİ TURİSTİK KONAKLAMA TESİSLERİ.....	87

-IV-

OTEL İŞLETMELERİ VE OTEL İŞLETMECİLİĞİ

1-OTEL İŞLETMELERİ.....	91
1.1-Otel İşletmelerinin Başlıca Özellikleri	91
1.2-Otel İşletmelerinin Sınıflandırılması	93
1.2.1-Otellerin Karşılıkları Konaklama İhtiyacı İtibariyle Sınıflandırılması.....	93
a-Merkezi Oteller.....	93
b-Şehir Dışı Oteller.....	94
c-Karayolu Otelleri.....	94
d-Havaalanı Otelleri	94
e-Resort Oteller	94
1.2.2-Büyüklik Bakımından	94
1.2.3-Mülkiyet Bakımından	94
1.2.4-Sahip Oldukları İşletme Belgeleri İtibariyle	94
1.2.5-Zincir Otel İşletmeleri.....	95
a-Uluslararası Otelcilik Piyasasında Faaliyet Göstermekte Olan Önemli Bazı Otel Zincirleri.....	95

b-Türkiye’de Otelcilik Piyasasında Faaliyet Göstermekte Olan Önemli Bazı Otel Zincirleri.....	99
1.3-Otel İşletmelerinde Oda Tipleri.....	100
1.3.1-Otel İşletmelerinde Oda Çeşitleri.....	100
1.3.2-Manzara Durumuna Göre Oda Tipleri.....	102
1.4-Otel İşletmelerinin Sınıflandırılması.....	102
1.4.1-Bir Yıldızlı Oteller.....	102
1.4.2-İki Yıldızlı Oteller.....	103
1.4.3-Üç Yıldızlı Oteller.....	103
1.4.4-Dört Yıldızlı Oteller.....	103
1.4.5-Beş Yıldızlı Oteller.....	105
2-OTEL İŞLETMECİLİĞİ.....	106
2.1-Otel İşletmelerinde Mevcut Durumun Analizi ve Geleceğin PlanlanmasıBakımından Takip Edilmesi Gereken İstatistiki Bilgiler.....	106
2.2-Otel İşletmelerinde Kontrol Altında Tutulması Gereken Maliyetler.....	107
2.2.1-Otel İşletmelerinde Oda Fiyatların Hesaplama Teknikleri.....	107
a-Toplam Yatırım Maliyetlerine Göre Günlük Ortalama Oda Fiyatlarının Hesaplanması.....	107
b-Gelir-Gider Tahminlemesi Yöntemi İle Oda Fiyatlarının Hesaplanması.....	107
c-Hubbar Formülü İle Oda Fiyatlarının Hesaplanması.....	108
2.2.2-Yiyecek-İçecek Maliyetinin Hesaplanması.....	108
a-Yiyecek-İçecek Maliyet Bilgileri.....	108
b-Yiyecek-İçecek Maliyetlerinin Kontrol ve Hesaplanması.....	110
c-Yiyecek-İçecek Kontrol Süreci.....	110
d-İçecek Maliyet Kontrol Yöntemleri.....	113
2.3-Otellerde Oda Satışlarında İzlenmesi Gereken Süreç.....	114
2.3.1-Konuğa Yaklaşım.....	114
2.3.2-Otelin ve Odaların Sunuşunun Yapılması.....	114
2.3.3-Oda Fiyatlarının Paylaşımı.....	115
2.3.4-Oda Gösterilmesi.....	115
2.3.5-Satışın Sonuçlandırılması.....	115
2.4-Oda Satışlarında Başarılı Olabilmek İçin Dikkate Alınması Gerekenler.....	115
2.4.1-Odalar Hakkında Bilgi Sahibi Olunması.....	115
2.4.2-Sorulmadıkça Fiyatların En Düşüğünün Açıklanmaması.....	116
2.4.3-Öncelikli Olanın Fiyatın Değil Odanın Satılmasının Yapılması Anlayışı.....	116

2.4.4-Oda Satışının Müşteri Analizinin Yapılması Sonucu Çıkan Sonuca Göre Yapılması.....	116
2.4.5-Potansiyel Bir Satıştan Vazgeçilmemesi.....	116
2.4.6-Oda Pazarlanırken Oteldeki Diğer Hizmetlerin de Satışının Yapılması	116
2.4.7-Satılacak Odaların Otel Yerleşimi İçindeki Dağılımlarına Dikkat Edilmesi.....	116
2.5-Otel İşletmelerinde Yöneticinin Sahip Olması Gereken Nitelikler	117
2.6-Otel İşletmelerinin Yönetilmesinde Vazgeçilmez Üç Altın Kural: İnovasyon-Kurumsallaşma-Toplam Kalite Yönetimi	119
2.6.1-Yenilik (<i>İnovasyon</i>)	119
2.6.2-Kurumsallaşma	120
2.6.3-Toplam Kalite Yönetimi	121

-V-

OTEL İŞLETMELERİNDE ORGANİZASYON VE BİRİMLER

1-OTEL İŞLETMELERİNDE ORGANİZASYON	123
1.1-Organizasyonun Aşamaları.....	123
1.2-Otel İşletmelerinde Organizasyon Modelleri.....	123
1.3-Organizasyon Düzenlemesinde Dikkate Alınması Gereken Kurallar	124
1.4-Organizasyonun Sağlayacağı Faydalar.....	124
2-OTEL İŞLETMELERİNDE ÜST YÖNETİM	125
2.1-İcra Komitesi/Danışma Kurulu	125
2.2-Yönetim Kurulu.....	125
2.2.1-Yönetim Kurulunun Devredilemez ve Vazgeçilemez Görev ve Yetkileri.....	126
2.2.2-Yönetim Kurulunun Yetki Devri	126
2.3-İç Kontrol ve Denetim	128
2.3.1-İç Kontrol	128
2.3.2-Denetim.....	129
2.4-Genel Müdür.....	129
3-OTEL İŞLETMELERİ ORGANİZASYONLARINDA YER ALAN BİRİM VE GÖREVLİLER	131
3.1-Önbüro (<i>Front Office</i>) Birimi	131
3.1.1-Önbüro'nun Fiziki Yeri.....	133
3.1.2-Önbüro'nun Görevleri.....	133
3.1.3-Önbüro Biriminin Bölümleri.....	134
a-Resepsiyon (<i>Reception</i>) Bölümü	135
b-Danışma.....	135

c-Rezervasyon (<i>Reservation</i>) Bölümü.....	137
d-Ön Kasa (<i>Cashier</i>).....	140
e-Santral (<i>Switchboard</i>).....	142
3.1.4-Önbüro Biriminde Çalışan Görevliler.....	142
a-Önbüro Müdürü (<i>Front Office Manager</i>).....	142
b-Ön Büro Müdür Yardımcısı (<i>Front Office Chief</i>).....	144
c-Gece Müdürü (<i>Night Manager</i>).....	145
d-Shift Leader.....	146
e-Resepsiyon Şefi (<i>Reception Chief</i>).....	146
f-Resepsiyon Görevlisi (<i>Reception Clerks</i>).....	148
g-Rezervasyon Şefi (<i>Rezervation Chief</i>).....	149
h-Rezervasyon Görevlisi (<i>Rezervation Clerk</i>).....	150
ı-Önkasa Görevlisi (<i>Cashier</i>).....	150
i-Danışma Şefi (<i>Bell Captain</i>).....	151
k-Kapı Görevlisi/Karşılıyıcı (<i>Doorman</i>).....	153
l-Bagaj Taşıyıcı (<i>Bellboy</i>).....	155
m-Anonsçu (<i>Page Boy</i>).....	159
n-Asansör Görevlisi (<i>Lift Boy</i>).....	160
o-Santral Görevlisi (<i>Switchboard Operator</i>).....	160
3.1.5-Genel Olarak Önbüro Personelinin Sahip Olması Gereken Genel Özellikler.....	160
3.1.6-Önbüro ile Diğer Birimler Arası İşbirliği.....	161
a-Önbüro-Kat Hizmetleri İlişkisi.....	161
b-Önbüro-Muhasebe İlişkisi.....	162
c-Önbüro-Yiyecek/İçecek İlişkisi.....	163
d-Önbüro-Satın Alma İlişkisi.....	163
e-Önbüro-Satış ve Pazarlama İlişkisi.....	163
f-Önbüro-Personel Birimi İlişkisi.....	164
g-Önbüro-Teknik Servis İlişkisi.....	164
h-Önbüro-Yönetim İlişkisi.....	164
ı-Önbüro-Güvenlik İlişkisi.....	165
i-Önbüro-Eğlence Hizmetleri (<i>Animasyon</i>) İlişkisi.....	165
3.1.7-Otel Resepsiyonunda Bulundurulması Gereken Malzemeler.....	165
a-Konuklar Bakımından Bulundurulması Gereken Malzemeler.....	165
b-Otel İşletmesi Bakımından Önbüro'da Bulunması gereken Donanımlar.....	166
c-Otel İşletmesi Bakımından Önbüro'da Bulunması gereken Form ve Defterler.....	169

3.1.8-Önbüro’da Yapılacak Check-İn ve Check-Out İşlemleri.....	171
a-Grup Girişleri	171
b-Münferit Girişler	172
3.1.9-Önbüro’da Yapılan İşlemler.....	173
a-On Büro’da Yapılan Günlük İşlemler	173
b-Önbüro’da Yapılan Haftalık İşler.....	174
c-Önbüro’da Yapılan Aylık İşler	174
3.1.10-Önbüro’da Shift (<i>Vardiye</i>) Değişimi.....	174
a-Respsiyon’da Sabah Shift’i	175
b-Resepsiyonda Akşam Shift’i	175
c-Rezervasyon’da Gece Shift’i	175
3.2-Kat Hizmetleri Birimi (<i>Housekeeping</i>).....	176
3.2.1-Kat Hizmetleri’nin Önemi	176
3.2.2-Kat Hizmetleri Birimin Görevleri ve Görev Alanları	177
a-Kat Hizmetleri’nin Görev Alanları.....	177
b-Kat Hizmetleri’nin Görevleri	177
3.2.3-Kat Hizmetleri Birimince Görev Kapsamında Yapılan Uygulamalar (<i>Millî Eğitim Bakanlığı ‘Ofis İşlemleri’</i>)	180
a-Kat Hizmetleri’nde Kullanılan Temizlik Ekipman ve Malzemeleri.....	180
b-Kat ve Meydan Temizlik Servis Arabaları.....	181
c-Kat Ofisleri	181
d-Kat Hizmetleri’nde Eksik Ekipmanların Tamamlanma Prosesi.....	183
e-Düzenlenmesi gereken Form ve Çizelgeler.....	183
f-Kat Hizmetleri’nde Yapılması Gereken Envanter Sayımları.....	185
3.2.4-Kat Hizmetleri Personelinin Sahip Olmaları Gereken Nitelikler	186
3.2.5-Kat Hizmetleri Biriminde Görevli Personel.....	186
a-Kat Hizmetleri Müdürü (<i>Executive Housekeeper</i>)	186
b-Kat Hizmetleri Birimi Müdür Yardımcısı (<i>Asistant Housekeeper</i>).....	187
c-Kat Hizmetleri Birim Sekreter (<i>Order Taker</i>)	187
d-Kat Şefi (<i>Floor Supervisor</i>).....	187
e-Genel Alanlar (<i>Meydan</i>) Şefi.....	188
f-Akşam Şefi.....	188
g-Oda Görevlisi (<i>Maid-Valet</i>)	189
h-Meydan Görevlisi (<i>Houseman</i>)	190
ı-Malzeme Taşıyıcısı (<i>Porter</i>)	190
i-Çamaşırhane Bölümü.....	190

3.2.6-Kat Hizmetleri'nde Kullanılan Araç, Gereçler ile Bunların Alım ve Takibi	193
a-Kat Hizmetleri'nde Kullanılan Araç ve Gereçler	193
b-Araç-Gereçlerin Alımı ve Sarfiyatının Takip Edilmesi.....	194
3.2.7-Kat Hizmetleri Biriminin Diğer Birimlerle İlişkileri	195
a-Yönetim İle İşbirliği	195
b-Ön Büroyla İşbirliği	196
c-Yiyecek-İçecek Biriminin İşbirliği.....	196
d-Teknik Hizmetler Biriminin İşbirliği	197
e-Muhasebe Biriminin İşbirliği	197
f-Satın Alma Biriminin İşbirliği	197
g-İnsan Kaynakları Birimiyle İşbirliği.....	197
h-Güvenlik Birimiyle İşbirliği	198
ı-Satış ve Pazarlama Birimiyle İşbirliği.....	198
3.2.8-Kat Hizmetleri Biriminde Çalışanların Uyması Gereken Kurallar	198
3.2.9-Kat Hizmetleri'nde Kullanılan Form ve Çizelgeler	199
3.2.10-Kat Hizmetleri Görevlilerinin Odalarla İlgili Uygulamaları	200
a-Pas Anahtarı Uygulaması	200
b-Konuk Odası Kapı Kartlarının Mahiyetleri.....	201
c-Konuk Odasına Girme Usulü	202
d-Konuk Odalarında Yapılan Temizlik Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	203
e-Konukların Ayrıldığı Boş Odalarda Uygulanan Temizlik Yöntemleri.....	204
f-Konuk Odalarındaki Arızalı Eşyaların Tespiti ve Arızaların Bildirilmesi	204
g-Mini Bar Temizliği ve Barı İçinin Düzenlenmesi	206
3.2.11-Genel Alanların Temizliği	207
a-Asansör Temizliği	207
b-Koridor, Merdiven ve Donanımların Temizlenmesi	208
c-Aktivite Alanlarının Temizlenmesi	209
d-Büro ve Ofislerin Temizliği	209
e-Toplantı Salonlarının Temizliği.....	210
f-Lobi Temizliği	211
g-Plaj Çevre Temizliği.....	211
h-Havuz ve Çevresinin Temizlenmesi.....	212
3.3-Yiyecek-İçecek Birimi.....	213
3.3.1-Yiyecek-İçecek Müdürü.....	213

3.3.2-Yiyecek-İçecek Biriminde Yönetim Süreci	216
3.3.3-Mutfak Bölümü.....	218
a-Mutfak İçinde Yeralan Bölümler.....	218
b-Mutfak Bölümünde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	218
c-Mutfak Bölümünde Çalışanlar	220
3.3.4-Restoran Bölümü	227
a-Restoran Bölümü ve Restoran Bölümünde Çalışanlar	227
b-Restoran Bölümüne İç Kontrol Açısından Bakış	233
3.3.5-Bar Bölümü.....	237
a-Bar Bölümü Çalışanları	237
b-Bar Çeşitleri	237
c-Bar Bölümüne İç Kontrol Açısından Bakış.....	239
d-Bar Bölümünde Yer Alan Personelin Görev Tanımları	241
3.3.6-Oda Servisi.....	244
a-Oda Servisi Müdürü/Şefi	244
b-Oda Servis Görevlisi (<i>Chef de Etage</i>)	244
c-Servis Yardımcısı (<i>Commis de Rang, Bus Boy</i>)	246
3.3.7-Ziyafet (Banket) Bölümü ve Bölüm Çalışanları	247
a-Ziyafet Menüsü.....	247
b-Ziyafet (<i>Banket</i>) Bölümü Çalışanları	248
c-Banket Çeşitleri	249
3.4-Mali İşler ve Muhasebe Birimi	250
3.4.1-Mali İşler ve Muhasebe Biriminin Fonksiyonları	250
3.4.2-Mali İşler ve Muhasebe Birimde Çalışanlar.....	250
a-Mali İşler ve Muhasebe Müdürü'nün Görevleri	250
b-Maliyet Muhasebe Sorumlusu (<i>Cost Controller</i>).....	252
c-Genel Kasa Sorumlusu	253
d-Depo Yetkilisi	253
3.4.3-Otel İşletmelerinde Muhasebe Departmanında Yapılan İşlemler	255
3.5-Satınalma Birimi.....	258
3.5.1-Satınalma Biriminin Görevi	258
3.5.2-Satınalma Birimi Çalışanları.....	258
3.5.3-Satın Alma-Mal Teslimi-Depolama İşlemlerine İç Kontrol Açısından Bakış	259
a-Satınalma İşlemlerine İç Kontrol Açısından Bakış	259
b-Mal Teslim Alma İşlemlerine İç Kontrol Açısından Bakış.....	263
c-Depolama İşlemlerine İç Kontrol Açısından Bakış.....	265

3.6-Teknik Hizmetler Birimi ve Çalışanları.....	269
3.6.1-Teknik Hizmetler Biriminin Önemi.....	269
3.6.2-Bakım Faaliyetlerine İç Kontrol Açısından Bakış	270
3.6.3-Teknik Hizmetler Çalışanları	270
a-Teknik Hizmetler Müdürü.....	270
b-Elektrik Görevlisi	272
c-Mekanik Görevlisi.....	272
d-İnşaat Görevlisi	273
e-Tesisatçı.....	273
f-Boya Görevlisi	274
g-Marangozluk Görevlisi.....	274
h-Havuz Görevlisi	274
ı-Çiçek ve Bahçe Görevlisi.....	274
i-Soğutmacı.....	275
j-Kaynakçı	275
3.6.3-ISO 9001: Bakım Prosedürü	275
3.7-Satış ve Pazarlama Birimi.....	276
3.7.1-Satış ve Pazarlama Biriminin Önemi	277
3.7.2-Pazarlama Planlaması	277
3.7.3-Satış ve Pazarlama Biriminde Çalışanlar	278
a-Satış ve Pazarlama Müdürü	278
b-Satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı	279
c-Banket Satış Yetkilisi	279
3.8-Bilgi İşlem Birimi.....	280
3.9-Personel Birimi	281
3.9.1-Otel İşletmelerinde Personelin Önemi	281
3.9.2-Personel Biriminin Görevleri.....	282
3.9.3-Personel Birimine Bağlı Bölümler.....	284
a-İnsan Kaynakları Bölümü.....	284
b-Eğitim.....	286
3.9.4-İşe Girişte İstenmesi Gereken Evraklar.....	288
3.9.5-Personel Özlük Dosyasında Bulunması Gereken Belgeler	288
a-İşe Devam Eden Personelin Dosyasına Eklenmesi Gereken Evraklar	288
b-İşten Çıkışlarda Dosyaya Eklenmesi Gereken Evraklar.....	289
3.10-Güvenlik Birimi.....	289
3.10.1-Özel Güvenlik Görevlileri.....	289
3.10.2-Özel Güvenliğin Görevleri.....	290
3.10.3-Güvenlik Faaliyetlerine İç Kontrol Açısından Bakış	290

-VI-

OTEL İŞLETMELERİNDE PAZARLAMA FAALİYETLERİ

1-OTEL PAZARLAMASININ ÖZELLİKLERİ.....	295
2-KONUKLARIN İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ VE ÇÖZÜM YOLLARI.....	297
2.1-Konukların Otele Varış Sürecindeki İhtiyaçları	297
2.2-Konukların Otelde Karşılama-Check-İn ve Odaya İntikal Süreçleri	298
2.3-Konukların Konaklama Sürecindeki Olası İhtiyaçları	298
2.3.1-‘ <i>İstanbul’da Sizler İçin Seçtiğimiz Alış-Veriş, Tarihi Ve Görülmeye Değer Önemli Yerler</i> ’ Başlıklı Tanıtım Kitapçığı Hazırlanması	298
2.3.2-‘ <i>İstanbul’da Sizler İçin Seçtiğimiz Alış-Veriş, Tarihi Ve Görülmeye Değer Önemli Yerler</i> ’ Turları.....	298
2.3.3-Otelde Konaklayan Konukların Konut Alımı veya Doktor- Hastane-Güzellik Merkezi ve Sürücülü-Sürücüsüz Araba Kiralama Misali İhtiyaçları İçin Yapılması Gerekenler	299
(a)-Saç Ekimi İhtiyacı.....	299
(b)-Doktor-Hastane Ameliyat veya Muayene İhtiyacı	299
(c)-Estetik Operasyon veya Bakım İhtiyaçları.....	299
(d)-Araba Kiralama İhtiyaçları	300
(e)-Taşınmaz Alımı İhtiyaçları	300
2.4-Konukların Otelden Ayrılış Süreçleri	300
2.4.1-Konuğun Ayrılışı Öncesi Yapılması Gereken Hazırlıklar	300
a-Ayrılacakların Listesini (Departure List) Alma.....	300
b-Ayrılacaklar Listesini Kat Hizmetleri, Kasiyerler ve Bell-Boylara Verme	300
c-Ayrılacak Konuk Hesaplarının Kontrolünü Yapma	300
d-Mini Bar Harcama Kontrolü Yapma	301
e-Konuk Bagajlarının Odadan Alınması	301
f-Boşaltılan Odanın Kontrolü	301
2.4.2-Konuk Çıkış İşlemleri (Check-Out).....	302
a-Konuk Hesaplarının Tahsilinde Uyulması Gereken Hususlar.....	302
b-Konuk Tarafından Ödemenin Yapılması	302
c-Konukları Uğurlama.....	303
3-ODA SATIŞ TEKNİKLERİ	303
4-OTEL İŞLETMELERİNDE PAZARLAMA AMAÇLI SOSYAL MEDYA KULLANIMI.....	304

-VII-

OTEL SÖZLEŞMELERİ

1-OTEL İŞLETMELERİNİN KONAKLAMA HİZMETLERİ İÇİN YAPTIĞI SÖZLEŞMELER	307
2-ACENTALARLA İMZALANAN ‘ <i>OTEL SÖZLEŞMELERİ</i> ’	307
2.1-Otel Sözleşmelerinin Mahiyeti	307
2.2-Otel-Acenta Arasında Yapılan Otelcilik Sözleşmesinin Süreci.....	308
2.3-Sözleşmenin Tarafları.....	309
2.4-Otel Sözleşmesinde Yer Verilmesi Gereken Hükümler	309
2.5-Otel Sözleşmelerinde Taraflarının Yükümlülükleri.....	310
2.5.1-Otelcinin Yükümlülükleri	310
2.5.2-Acentanın Yükümlülükleri.....	310
2.6-Otel Sözleşmelerinin Çeşitleri	311
2.6.1-Münferit Müşteriler İle İlgili Sözleşmeler	311
2.6.2-Grup Müşterilerle İlgili Otel Sözleşmeleri.....	311
a-Garantisiz Kontenjan Sözleşmeleri	313
b-Garantili Kontenjan Sözleşmesi	313
c-Karma Kontenjan Sözleşmesi.....	313
2.6.3-Belirli Bir Sürenin Üzerindeki Rezervasyonlar İçin Yapılacak Sözleşmeler (<i>Tahsis/Kontenjan Sözleşmesi</i>)	313
2.7-Otel Sözleşmelerinin İptal Esasları.....	314
3-OTELİN ARADA ACENTA OLMAKSIZIN TÜKETİCİLERLE (GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLER) DOĞRUDAN YAPTIĞI KONAKLAMA SÖZLEŞMELERİ.....	314
3.1-Müşterinin Rezervasyon Teklifinin Otel İşletmesi Tarafından Kabulüyle Var Sayılan Konaklama Sözleşmesi.....	314
3.1.1-Otel İşletmesinin Hak ve Yükümlülükleri	315
a-Otel İşletmesinin Hakları.....	315
b-Otel İşletmesinin Yükümlülükleri	315
3.1.2-Konuğun Hak ve Yükümlülükleri.....	315
a-Konuğun Hakları	315
b-Konuğun Yükümlülükleri	316
3.1.3-Ortak Hükümler	316
3.2-Arada Acenta Olmaksızın Doğrudan Tüketiciler (<i>Gerçek Veya Tüzel Kişiler</i>) İle Otel İşletmesinin Yapabilecekleri Yazılı Sözleşmeler.....	316
4-OTEL SÖZLEŞMELERİYLE İLGİLİ MUHTELİF YARGITAY KARARLARI.....	317

-VIII-

**OTEL İŞLETMELERİNDE FİNANSAL YÖNETİM VE
FİNANSAL ANALİZ**

1-OTEL İŞLETMELERİNDE FİNANSAL YÖNETİM.....	327
1.1-Finansal Yönetimin Mahiyeti	327
1.2-Nakit Yönetimi	328
1.2.1-Nakit Yönetiminin Mahiyeti	328
1.2.2-Nakit Yönetiminin Hedefi ve Bulundurulacak Nakit Fazla veya Azlığının Neticeleri	329
1.2.3-Nakit Bulundurmanın Avantaj ve Dezavantajları	330
1.3-Finansal Analiz	330
1.3.1-Oran (<i>Rasyo</i>) Analizleri	330
a-Likidite Oranları	331
b-Finansal Yapı Oranları	331
c-Faaliyet Oranları	332
d-Alacak Devir Hızı	332
e-Karlılık Oranları	332
2-KARŞILAŞTIRMA YOLUYLA OTELİN BİLANÇO VE GELİR- GİDER TABLOSUNUN FİNANSAL ANALİZİNE ÖRNEK BİR OLAY İNCELEMESİ	333
3-OTELCİLİK İŞLETMELERİNDE GELİR VE DOLULUK ORANLARI	335
3.1-Gelir Oranları.....	335
3.2-Odalarda Doluluk Oranı	335
3.3-Ortalama Günlük Oda Satış Fiyatı.....	335
3.4-Oda Başına Elde Edilen Gelir.....	335
3.5-Oda Başına Elde Edilen Brüt Faaliyet Karı	335

-IX-

**OTEL İŞLETMELERİNDE GİDER YÖNETİMİ,
TASARRUF VE İSRAFTAN KAÇINMA**

1-GİDER YÖNETİMİ, TASARRUF VE İSRAFTAN KAÇINMANIN ÖNEMİ VE NEDENLERİ	337
1.1-İhtiyacın Varlığının Belirlenmesi	337
1.2-İhtiyacın Ne Miktar Karşılanacağına Tespiti	337
1.3-Satın Alma Aşaması	338
1.4-Depolama Düzeni ve Deponun Yönetimi	338
1.5-Kullanım Süreci	339

2-TASARRUF VE İSRAFTAN KAÇINMANIN TÜM ÇALIŞANLARLA YAPILACAK BEYİN FIRTINASI TOPLANTILARINDA MASAYA YATIRILMASI.....	339
3-İÇ KONTROL VE DENETİM BAŞKANLIĞINCA TASARRUF VE İSRAFTAN KAÇINMA KONULARINA ÖNEM VERİLMESİ	339
4-İSRAFTAN KAÇINMA VE TASARRUF KONUSUNUN SÜREKLİ GÜNDEMDE TUTULMASI VE BAZI TASARRUF TEDBİRLERİ.....	340

-X-

OTEL İŞLETMELERİNDE TEMİZLİK VE HİJYEN

1-OTEL İŞLETMELERİ TARAFINDAN ÇALIŞANLAR BAKIMINDAN UYULMASI GEREKEN HİJYEN KURALLARI.....	343
2-OTEL PERSONELİNİN UYMASI GEREKEN HİJYEN VE SAĞLIK KURALLARI	344
3-YEMEK MALZEMELERİNİN ALIMI DEPODA SAKLANMASI VE MUTFAKTA HAZIRLANMASI SÜRECİNDE UYULMASI GEREKEN TEMİZLİK VE HİJYEN KURALLARI.....	345
3.1-Yiyeceklerin Satın Alınması ve Teslimi Dikkat Edilmesi Gereken Temizlik Kuralları.....	346
3.2-Yiyeceklerin Saklanması Uygulanması Gereken Temizlik Kuralları	346
3.3-Yemek Hazırlanması Sürecinde Dikkat Edilmesi Gereken Temizlik Kuralları.....	347
3.4-Yemeklerin Servisi Sürecinde Dikkat Edilmesi Gereken Kurallar.....	347
4-TURİZM TESİSLERİNİN BELGELENDİRİLMESİNE VE NİTELİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK HÜKÜMLERİ.....	347
5-SAĞLIK BAKANLIĞI, İÇİŞLERİ BAKANLIĞI VE GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞINDAN DÜZENLENEREK 5 TEMMUZ 2013 TARİHİNDE RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMIŞ OLAN ‘ <i>HİJYEN YÖNETMELİĞİ</i> ’	348

-XI-

OTEL İŞLETMELERİNDE TUTULMASI GEREKEN DEFTERLER

1-OTELLERDE TUTULMASI ZORUNLU OLAN DEFTERLER	351
1.1-Polis Defteri.....	351
1.2-Bakanlık Teftiş Defteri	352
1.3-Konuk Şikâyet ve Memnuniyet Defteri	353
2-KULLANIMI ÖNEM ARZEDEN SEYİR DEFTERİ (<i>LOG BOOK</i>).....	353
3-İHTİYACA BİNAEN TUTULABİLECEK DEFTERLER	353

-XII-

**OTEL İŞLETMELERİNDE DENETİM AMAÇLI GİZLİ
KONUK UYGULAMASI**

1-GİZLİ KONUK DENETİMİ.....	355
2-GİZLİ KONUK KONUSUNA ÖRNEK BİR UYGULAMA ÇALIŞMASI.....	355
3-DENETİM AMAÇLI GİZLİ KONUK UYGULAMASI HAKKINDAKİ DEĞERLENDİRME.....	359

-XIII-

**OTEL İŞLETMELERİNDE HATA VE
HİLE-HIRSIZLIK VAK'ALARI**

1-OTELERDE VUKU BULAN HATA, HİLE-HIRSIZLIK VAK'ALARI.....	361
2-OTEL İŞLETMELERİNDE ÇALIŞANLAR TARAFINDAN YAPILAN HATA VE HİLE-HIRSIZLIK VAK'ALARININ NEDENLERİ.....	361
3-OTELLERDE VUKU BULAN HATA VAK'ALARI	362
3.1-Muhasebe İle İlgili Hatalar	362
3.2-Muhasebe Dışı Diğer Fonksiyonlarla İlgili Hatalar.....	363
4-OTELLERDE ÇALIŞANLAR VE KONUKLAR TARAFINDAN YAPILAN HIRSIZLIK VAK'ALARI	364
4.1-Oda Gelirlerinde Yapılabilecek Hile-Hırsızlık Vak'aları	365
4.2-Yiyecek-İçecek Gelirlerinde Yapılabilecek Hile-Hırsızlık Vak'aları Yiyecek-İçecek Gelirleri İle İlgili Hileler	366
4.3-Bar Gelirleri İle İlgili Olarak Yapılabilecek Hile-Hırsızlık Vak'aları	366
4.4-Satın Alma ve Stokta Yapılabilecek Hile-Hırsızlık Vak'aları.....	367
4.5-Kasa ve Muhasebe Kaynaklı Olarak Yapılabilecek Hile-Hırsızlık Vak'aları	368
4.6-Nakit Fonlar İle İlgili Hileler.....	368
4.7-Ödemeler ve Bordro İşlemleri İle İlgili Hileler	369
4.8-Yöneticilerin Yapabileceği Hileler	369
5-ÇALIŞANLARIN HİLE-HIRSIZLIK NEDENLERİ VE YAPTIRIMLARI.....	369
5.1-Hile-Hırsızlık Yapma Nedenleri.....	369
5.2-Hile-Hırsızlık Sonrası Alınan Yaptırım Kararları.....	369
6-HİLE-HIRSIZLIK VUKUATLARINA KARŞI ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER.....	370

-XIV-

**OTEL İŞLETMELERİNDE KONUK EŞYALARININ ÇALINMASI,
KAVGA, OTEL VE KONUK EŞYALARINA ZARAR VERİLMESİ,
KAYIP-BULUNMUŞ EŞYA, YANGIN, ÖLÜM VUKUATLARI**

1-KONUĞUN MALININ ÇALINMASINDA OTEL İŞLETMELERİNİN HUKUKİ SORUMLULUKLARI.....	371
2-KAYIP VE BULUNMUŞ EŞYALAR (<i>LOST & FOUND ARTICLE</i>)	373
2.1-Kayıp ve Bulunmuş Eşyayı Teslim Alma.....	373
2.2-Kayıp ve Bulunmuş Eşyayı Saklama (<i>Depolama</i>).....	374
2.3-Kayıp ve Bulunmuş Eşyanın Müşteriye Teslimi	374
2.4-Kayıp ve Bulunmuş Eşyaları Elden Çıkarma	374
3-OTEL EŞYALARININ KORUNMASI.....	374
4-OTEL EŞYALARINA ZARAR VERİLMESİ	375
5-OTELLERDE TERÖRE KARŞI ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER	375
6-OTELLERDE İŞ KAZALARI.....	375
7-KONUKLAR TARAFINDAN OTEL ÇALIŞANINA HEDİYE EŞYA VERİLMESİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	376
8-OTELDE OLAĞANÜSTÜ VAK'ALARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	377
8.1-Otelde Yangın Vukuatı.....	377
8.1.1-Yangının Çıkma Nedenleri	377
8.1.2-Yangın Konusunda Alınması Gereken Tedbirler.....	377
8.1.3-Yangın Çıktığında Yapılması Gerekenler.....	378
8.2-Otelde Ölüm Vukuatı.....	379
8.3-Otelde İntihar Vukuatı	379
8.4-Otelde Cinayet Vukuatı	379
8.5-Otele Bomba İhbarı Yapılması Durumunda Yapılması Gerekenler	380
8.6-Konaklama İşletmesinde Konuğun Hastalanması	381
8.7-Konuğun Zehirlenmesi	381
8.8-Konuğun Düşmesi Sonucu Oluşabilecek Ödem, Kırık veya Çıkık	381
8.9-Elektrik Çarpması	382
8.10-Yanık Vukuatı.....	382
8.11-Kesilme Vukuatları.....	382
8.12-Konuklar Arasında Kavga Çıkması	383
8.13-Şüpheli Paketler Görülmesi Durumu.....	383
8.14-Asansör Arızası Olması Durumunda Yapılması Gerekenler	383

9-OTEL İŞLETMELERİNİN OTEL GÜVENLİĞİNİN SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNE İLİŞKİN MUHTELİF YARGITAY KARARLARI.....	384
--	-----

-XV-

OTEL İŞLETMELERİNDE KONUK İSTEK VE ŞİKAYETLERİ

1-KONUK İSTEKLERİ (<i>Millî Eğitim Bakanlığı Konaklama ve Seyahat Hizmetleri ‘Konuk Hizmetleri’</i>)	387
1.1-İlave Yatak veya Bebek Yatağı	387
1.1.2-İlave Yatak Takımı	387
1.1.3-İlave Banyo Malzemesi.....	387
1.1.4-Kırtasiye ve Eşantiyon Malzemesi.....	387
1.1.5-Ekstra Temizlik	387
1.1.6-Oda Değişimi	388
1.1.7-Bebek Bakıcısı	388
1.1.8-Sigara İçilmeyen Oda.....	388
1.1.9-Yatak Örtüsünün Açılması.....	388
1.1.10-Tesise Göre Diğer İstekler	388
2-ÖZEL DURUMU OLAN KONUKLAR VE BU KONUKLARA YAPILAN ÖZEL İŞLEMLER.....	388
2.1-Özel Durumu Olan Konuklar.....	388
2.1.1-V.I.P. (<i>Very Important Person</i>) Konuklar.....	388
2.1.2-Tesiste Sık Konaklayan Konuklar (<i>Repeat Guests</i>).....	389
2.1.3-Engelli Konuklar (<i>Handicapped Guests</i>).....	389
2.1.4-Hasta Konuklar	389
2.1.5-Konaklama Sırasında Oluşan Özel Durumlar	389
2.1.6-Ekstra Oda Hizmetleri.....	389
2.2-Özel Durumu Olan Konuklara Yapılan İşlemler	390
2.2.1-Yatak Düzeni	390
2.2.2-Çiçek	390
2.2.3-İçecek Servisi.....	390
3-KONUK ŞİKAYETLERİ.....	390
3.1-Turizm Belgeli Turizm İşletmelerinde Denetleme ve Şikâyet Defteri Tutulması	390
3.2-Konaklama İşletmelerinde Konuk Şikayetleri.....	390
3.2.1-Yavaş Hizmet.....	391
3.2.2-Kötü Hijyen.....	391
3.2.3-Rahatsız Konaklama	391
3.2.4-Kötü Müşteri Hizmetleri	391

3.2.5-Faturalama Hataları.....	392
3.2.6-Yetersiz İmkanlar.....	392
3.2.7-YanlıŞ Bilgi.....	392
3.2.8-Gizlilik Eksikliği.....	392
3.2.9-Sınırlı Erişilebilirlik.....	392
3.2.10-Oda Temizliği.....	393
3.2.11-Malzeme Eksikliği.....	393
3.2.12-Teknik Arıza.....	393
3.2.13-Personel ile İlgili Şikâyetler.....	394
3.2.14-Genel Alan Temizliği.....	394
3.2.15-Haşere Şikâyetleri.....	394
3.2.16-Tesise Göre Çeşitli Şikâyet Konuları.....	394
3.3-Konuk İsteklerini ve Şikâyetlerini Alan Kişiler.....	394
3.3.1-Önbüro Personeli.....	394
3.3.2-Halkla İlişkiler.....	394
3.3.3-Housekeeping Ofis veya Personeli.....	395
3.3.4-Diğer İlgili Kişiler.....	395
3.4-Konuk Şikâyetlerinde Dikkat Edilmesi Gereken Kurallar.....	395
3.5-Otel İşletmelerine İlişkin Konuk Şikâyetlerinin Analizi.....	396
3.5.1-Ahu Yazıcı Ayyıldız ve Muhammed Baykal Tarafından Yapılmış ‘ <i>Otel İşletmelerine Yönelik E-Şikâyetlerin İçerik Analizi ile İncelenmesi: Kuşadası 5 Yıldızlı Otel İşletmeleri Örneği</i> ’ İsimli Çalışma.....	397
3.5.2-Prof. Dr. İsmail Kızılırmak ve Araştırma Öğr. Gör. Serkan Ak Tarafından Türk Turizm Araştırmaları Dergisi’nde Yer Verilmiş Olan ‘ <i>Otel İşletmelerinde E-Şikâyetler ve E-Şikâyet Yönetimi Üzerine Bir Araştırma</i> ’ Başlıklı Makale.....	401
3.5.3-Zaid Alrawadieh ve Yrd.Doç.Dr. Şehnaz Demirkol’un Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi’nde Yer Alan Konaklama İşletmelerinde E-Şikâyet Yönetimi: İstanbul’daki Beş Yıldızlı Oteller Üzerinde Bir Çalışmaları.....	404
3.5.4-Prof. Dr. Burhanettin Zengin ve Selin Haliloğlu’nun <i>Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi’nde yayınlanan ‘Konaklama İşletmelerine Yönelik E-Şikâyetlerin İncelenmesi: Sakarya Örneği’</i>	405
3.5.5-Burhan Kılıç ve Serap Ok tarafından Yapılmış Olan ‘ <i>Otel İşletmelerinde Müşteri Şikâyetleri Ve Şikâyetlerin Değerlendirilmesi</i> ’Hakkındaki Araştırma.....	408

3.5.6-Dr. Nigün Tuzcu'nun "Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi"nde yayınlanan "Turizm İşletmelerinde Misafir Memnuniyeti Yönetim Aracı Olarak Misafir Şikâyetlerinin Değerlendirilmesi" Başlıklı Çalışma.....	410
3.6-Konuk Görüşlerinden Yararlanabilmek Amacıyla Şikâyetin Yönetim Politikasının Bir Parçası Yapılması	414
3.6.1-Konuk Memnuniyetinin Sağlanmasında Şikâyetin Sağlıklı Yollarla Temini	414
3.6.2-Konuk Memnuniyetini Sağlamada Konuk Şikâyetlerinin Yönetimi.....	416
4-İSO 900: MÜŞTERİ ŞİKAYETİ, ÖNERİLERİ VE ANKET PROSEDÜRÜ VE ISO 10002 MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ YÖNETİM SİSTEMİ.....	418
4.1-ISO 9001: Müşteri Şikâyeti, Önerileri ve Anket Prosedürü	418
4.2-ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi	418
4.2.1-ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sisteminin Mahiyeti	418
4.2.2-ISO 10002'e Göre Müşteri Şikâyeti.....	419
4.2.3-ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sisteminin Sağladığı Yararlar	419

-XVI-

AİLE ŞİRKETLERİ

1-AİLE ŞİRKETLERİ.....	421
1.1-Dünyanın En Eski Aile İşletmelerine Bazı Örnekler	421
1.2-Türkiye'nin En Eski Aile Şirketlerine Bazı Örnekler.....	421
1.3-Aile Şirketlerinin Avantaj ve Dezavantajları.....	422
1.3.1-Aile Şirketlerinin Avantajları.....	422
1.3.2-Aile Şirketlerinin Dezavantajları	422
2-AİLE ŞİRKETLERİNİN KURUMSALLAŞMA YOLUNDA ATACAKLARI İLK ADIM: AİLE KÜMESİNİN KARARLAŞTIRILMASI, AİLE MECLİSİ, AİLE KONSEYİ VE AİLE ANAYASASI	423
2.1-Aile Meclisi	423
2.2-Aile Meclisi Konseyi Oluşturulması	423
2.3-Aile Anayasası	424
2.3.1-Aile Anayasasının Hukuki Mahiyeti.....	424
2.3.2-Aile Anayasasında Yer Verilmesi Gereken Hükümler	424
2.3.3-Aile Anayasasının Hukuki Bağlayıcılığı.....	426
2.4-Örnek Aile Anayasası (Ankara Sanayi Odası)	426

**-XVII-
KURUMSALLAŞMA**

1-KURUMSALLAŞMANIN MAHİYETİ.....	434
2-KURUMSALLAŞMANIN ÖNEMİ	435
3-KURUMSAL YÖNETİMİN AMAÇLARI.....	436
4-KURUMSALLAŞMANIN SAĞLAYACAĞI İMKANLAR	437
5-KURUMSALLAŞMA SÜRECİ	438
5.1-Yasal Nitelik Kazanma	438
5.2-İşletme Varlığının Sürekli Kılınması	439
5.3-Çalışanlarla İşletme Amaçlarını Uyumlaştırma.....	439
5.4-Kurumsal Kimlik Kazanma	439
6-KURUMSALLAŞMA YOLUNDA ATILMASI GEREKEN ADIMLAR	439
7-KURUMSALLAŞMANIN BOYUTLARI	440
7.1-İşletme Anayasası	440
7.2-Profesyonelleşme.....	440
7.3-Formelleşme	441
7.4-Adillik/Eşitlik	442
7.5-Kurallara Uygunluk İlkesi	442
7.6-Kültürel Güç	442
7.7-Şeffaflık	443
7.8-Tutarlılık	443
7.9-Stratejik Planlama Süreci.....	444
7.10-Hesap Verme Yükümlülüğü	444
7.11-Yetki Devri ve Yetkilendirme	444
7.12-Karar Alma Süreci	444
7.13-Etkin Bir İletişim Sisteminin Oluşturulması.....	445
7.14-Sorumluluk İlkesi	445
7.14.1-Kurumsal Yönetim Kapsamında Yönetim Kurulunun Sorumlulukları.....	445
7.14.2-Yönetim Kurulunun Oluşumu ve İşleyişindeki İlkeler	446
7.14.3-Yönetim Kurulunun Bağımsız ve Tarafsızlığı	446
7.15-İç Kontrol ve İç Denetim	446
7.15.1-İç Kontrol	446
7.15.2-İç Denetim.....	448
7.15.3-İç Denetim ve İç Kontrol İlişkisi.....	449
8-OTEL İŞLETMELERİNDE KURUMSALLAŞMANIN KRİTERLERİ.....	450

9-GELENEKSEL YÖNETİM İLE KURUMSAL YÖNETİM ARASINDAKİ FARKLAR.....	451
10-AİLE ŞİRKETLERİYLE KURUMSAL ŞİRKETLER ARASINDAKİ FARKLAR.....	451
11-TURİZM SEKTÖRÜNDEKİ AİLE İŞLETMELERİNİN KURUMSALLAŞMASI	452
12-(2023) TÜRKİYE TURİZM STRATEJİSİNDE KURUMSALLAŞMA.....	453

-XVIII-

TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ

1-TOPLAM KALİTE YÖNETİMİNİN MAHİYETİ.....	455
2-TOPLAM KALİTE YÖNETİMİNİN AMACI.....	457
3-TOPLAM KALİTE YÖNETİMİNİN UNSURLARI.....	457
3.1-Yönetimin Liderliği	457
3.2-Müşteri Odaklılık.....	457
3.3-Takım Çalışması	458
3.4-Çalışanların Eğitimi	458
3.5-Tam Katılım.....	458
3.6-Hatalara Çözüm Bulmak Yerine Hataları Önlemeye Çalışılması.....	458
3.7-Sürekli Gelişme	458
4-TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ SİSTEMİNİN ESASLARI.....	459
4.1-Strateji, Vizyon, Misyon ve Değerler	459
4.2-Mükemmellik.....	459
4.3-Ekip Çalışması/Kalite Kontrol Çemberleri	459
4.4-Kıyaslama (<i>Benchmarking</i>)	460
5-W. EDWARDS DEMING'İN KALİTE YÖNETİMİ İÇİN 14 MADDESİ.....	460
6-GENEL OLARAK KALİTE VE KALİTE KONTROL	461
6.1-Kalite	461
6.2-Kalite Kontrol	461
6.3-Kalite Güvencesi.....	461
6.4-Toplam Kalite Kontrol.....	461
6.5-Kalite Çemberleri	461
7-İÇ DENETİM VE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ İLİŞKİSİ	462
8-TS EN (<i>TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ</i>) ISO (<i>ULUSLARARASI STANDARDİZASYON KURULUŞU</i>) 9000: 2015'E GÖRE KALİTE YÖNETİM PRENSİPLERİ VE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ	463
8.1-Kalite Yönetim Prensipleri	463

8.1.1-Müşteri Odaklılık	463
(a)-Beyan	463
(b)-Gerekçe.....	463
(c)-Temel Faydalar	463
(d)-Olası Faaliyetler.....	463
8.1.2-Liderlik.....	464
(a)-Beyan	464
(b)-Gerekçe.....	464
(c)-Temel Faydalar	464
(d)-Olası Faaliyetler.....	464
8.1.3-Kişilerin Katılımı	465
8.1.4-Proses Yaklaşımı.....	465
8.1.5-İyileştirme	466
8.1.6-Kanıt Esaslı Karar Alma	467
8.1.7-İlişki Yönetimi	468
8.2-Temel Kavram ve Prensipleri Kullanarak Kalite Yönetim Sistemi'nin Geliştirilmesi	469
8.2.1-Kalite Yönetim Sistemi Modeli	469
8.2.2-Kalite Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi	470
9-KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ STANDARTLARI, DİĞER YÖNETİM SİSTEMLERİ VE MÜKEMMELLİK MODELLERİ	470
9.1-ISO 9000 Standartları	471
9.2-ISO 9000 Sağladığı Yararlar	472
9.3-ISO 9000 Standart Serisi	472
10-TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ VE TURİZM SEKTÖRÜ.....	472
10.1-Turizm ve Hizmet Kalitesi.....	472
10.2-Turizm Sektöründe Toplam Kalite Yönetimi	473
11-OTEL İŞLETMELERİNDE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ	474
11.1-Otel Yönetimlerinde Toplam Kalite Yönetiminin Temel İlkeleri	474
11.1.1-Önce Kalite ve Kalitenin Korunması	474
11.1.2-Konuk Odaklılık ve Konuk Memnuniyeti.....	474
11.1.3-Yönetimin Desteği	476
11.1.4-Ölçme, Verilerle ve İstatistiksel Yöntemlerden Yararlanarak Çalışma.....	476
11.1.5-En İyi Uygulamaları Yapan Firmalar İle Başarılı Rakipleri Örnek Alarak Kıyaslama Yapılması.....	476
11.1.6-Çalışanların Tam Katılımı/Takım Çalışması	476
11.1.7-Hataları Önlemeye Dönük Yaklaşım ve Sıfır Hata Anlayışı	477

11.1.8-Rekabet Üstünlüğü İçin Gelişme Yönünde Sürekli İyileştirme	477
a-Altı Sigma.....	478
b-Kalite Çemberleri	479
11.1.9-Liderlik.....	480
11.2-Otel İşletmelerinde Toplam Kalite Yönetiminin Sağlayacağı Yararlar	481

-XIX-

**TÜKETİCİ HAKLARI AÇISINDAN KONUK VE
OTEL İŞLETMESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
HUKUKİ MAHİYETİ**

1-KONUKLARIN TÜKETİCİ OLARAK NİTELENDİRİLMESİ	483
2-AYIPLI HİZMET VUKUUNDA TÜKETİCİNİN YASAL HAKLARI	483
2.1-Ayıplı Hizmet	483
2.2-Ayıplı Hizmetten Dolayı Sağlayıcının Sorumluluğu	484
2.2.1-Ayıplı Hizmetten Sağlayıcının Hukuki Sorumluluğu	484
2.2.2-Sağlayıcının Ayıplı Hizmetten Sorumluluğunun İstisnaları	484
2.3-Tüketicinin Ayıplı Hizmet Karşısındaki Seçimlik Hakları	485
3-TÜKETİCİNİN TAZMİNAT TALEBİ	486
3.1-(6502) Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Bakımından Tazminat	486
3.2-Tüketicinin Tazminat Taleplerine İlişkin Muhtelif Yargıtay Kararları	486

-XX-

**TURİZM SEKTÖRÜ VE TURİZM TESİSLERİYLE İLGİLİ
MEVZUATTA YER ALAN DÜZENLEMELER**

1-(2634) SAYILI TURİZMİ TEŞVİK KANUNU	493
2-(7183) SAYILI TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI HAKKINDA KANUN.....	493
3-(6626) SAYILI TURİST REHBERLİĞİ MESLEĞİ KANUNU	493
4-(1774) SAYILI KİMLİK BİLDİRME KANUNU	494
5-(4721) SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNU.....	495
6-(6098) SAYILI TÜRK BORÇLAR KANUNU	496
7-(6502) SAYILI TÜKETİCİ HAKLARI KANUNU.....	499
8-TURİZM TESİSLERİNİN NİTELİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK (Cumhurbaşkanı Kararının Tarih/Sayısı: 31.05.2019/1134, Resmî Gazetenin Tarih/Sayısı: 01.06/2019/30791).....	502
9-TURİZM YATIRIM, İŞLETME VE KURULUŞLARININ DENETİMİ HAKKINDA YÖNETMELİK	502

10-SERMAYE PİYASASI KURULU KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ	506
11-TURİZM İŞLETMELERİNİN BAKANLIKLA, BİRBİRLERİYLE VE MÜŞTERİLERİYLE İLİŞKİLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK.....	520
12-TURİZM TESİSLERİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ (06.07.2019 Tarih ve 30823 Sayılı Resmî Gazete).....	530
13-BASİT KONAKLAMA TESİSLERİ İLE PLAJ İŞLETMELERİNİN BELGELENDİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK (Resmî Gazete 29.05.2021-Sayı: 31609)	531
-XXI-	
MUHTELİF OTELCİLİK TERİMLERİ	533
YARARLANILAN KAYNAKLAR	555
AV. OSMAN OY’UN İMZASININ YER ALDIĞI KİTAP ÇALIŞMALARI	559